

Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Fırat University Journal of Social Science
Cilt: 16, Sayı: 2 Sayfa: 73-82, ELAZIĞ-2006

“SEVGİLERDE” ŞİİRİ ÜZERİNE BİR TAHLİL DENEMESİ

An Experimental Analysis on The Poem “Sevgilerde”

Veysel ŞAHİN

Fırat Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Elazığ.

ÖZET

İnsanlar tarafından hissedilen sevgi, gizliliklerle dolu, eylemsel bir olgudur. İnsan sevgi edimini, kalbinde ve bilinçaltında büyütür. Dünya hızlı bir şekilde değişerek metalaşılıyor. Bu yüzden insan, sırlarla dolu sevgi edimini bilinçaltında yaşatmak zorunda kalıyor.

Biz bu çalışmamızda, sevgilerin neden yarınlara ertelendiğini ve insanların bu macerasal düşü gerçekleştirmeye serüvenlerini açıklamaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Behçet Necatigil, sevgi, sevgiler, çekingenlik, tutukluk.

ABSTRACT

The love felt by human beings is full of secrets and is a functional phenomena. The human grows the love up in his/her heart and conscious. The world changes fast and is materialized and so, the human has to make live this phenomena which is full of secrets in the conscious.

In this study, we tried to explain why the love is postponed to the future and the adventures of the people to make true that adventurous dream.

Key Words: Behçet Necatigil, love, loves, timidty, seizing.

SEVGİLERDE

Sevgileri yarınlara bıraktınız

Çekingen, tutuk, saygılı.

Bütün yakınlarımız

Sizi yanlış tanıdı.

Bitmeyen işler yüzünden

(Siz böyle olsun istemezsiniz)

Bir bakış bile yeterken anlatmaya her şeyi

Kalbinizi dolduran duygular

Kalbinizde kaldı.

Siz geniş zamanlar umuyordunuz

Çirkindi dar vakitlerde bir sevgiyi söylemek.

Yılların telâşlarda bu kadar çabuk

Gececeği aklınıza gelmezdi.

Gizli bahçenizde

Açan çiçekler vardı,

Gecelerde ve yalnız.

Vermeye az buldunuz

Yahut vaktiniz olmadı.

BEHÇET NECATİGİL

GİRİŞ

Behçet Necatigil (1916- 1979) yılları arasında Türk şiirine kendi damgasını vurmuş önemli şairlerimizdendir. Şiir evrenini ilk olarak Garip çizgisinde şekillendirmiş ve daha sonra halk edebiyatı, divan şiiri ve Batı şiirinin özellikleri ile besleyerek, güçlü şiirler vücuda getirmiştir. Kendine has bir üslup dünyasına sahip olan Behçet Necatigil kulaklarımızda ve zihnimizde ayrı bir tat bırakan birçok şiirin altına imzasını atmıştır. Şiirlerinde oluşturduğu yeni çağrışım yumakları onun dili ne kadar titizlikle kullandığının bir göstergesidir. Şairimizin oluşturduğu her çağrışım yumağı, anlam derinliğine sahip olan ve yaşamın her kesitini içinde barındıran bir yapıdadır.

Sevgi, aşk ve yaşamı zamanın akışına karşı bir tutunma noktası sayan şairimiz, yaşamın anlık kesitlerini dramatik ve trajik bir üslupla okuyucusunun kulağına fısıldamaktadır.

Biz bu çalışmamızda, Behçet Necatigil'in "Sevgilerde" başlıklı şiirini

derinlemesine incelemeye çalıştık.

Bilinçaltı Yuvasında Yeşeren Sevgiler

“Sevgilerde”, şiirin başlığı, sev/mek/gi kavramlarının özünü teşkil etmektedir. Sevgi, insanın bir şeye veya bir kimseye karşı beslediği eşsiz bir duygudur. Sevmeye edimi, insan varlığının yegâne içsel eylemidir. İnsan, sevmeye eylemini hiçbir kitaptan, gazeteden vb. şeylerden okuyarak öğrenmez. Bu eylem insanın doğumu ile insana, yaratanın bir hediyesi olarak şifrelenmiştir. Kişi yaşamı boyunca her an, yeniden herhangi bir varlığı veya nesneyi sevebilir. Yaratılanların en şerefli olan insan bu edimi ile diğer bütün canlılardan farklılık gösterir.

İnsanoğlu sürekli olarak anneye, tanrıya, doğaya, hayvana, vb. şeylere karşı sevmeye, sevgi duymaya ihtiyacı hissetmektedir. İnsanoğlunda, varlıklara sevgiyi gösterme eylemi, muntazam bir işleyişe sahiptir. Sevgi eylemi, sevilene karşı gösterilen, kimi zaman gösterilemeyen, insanın iç dünyasında büyüyen ve değişen bir olgudur. Bir erkeğin karşı cins veya bir kadının bir erkeğe duyduğu sevgi, sevmeye eyleminin maddi boyutunu oluştururken, tanrıya duyulan sevgi ise manevi sevgiyi oluşturmaktadır. Sevgi insanda hep var olan “ *aktif bir güç*.” (Fromm, 2001: 31) ve bir etkinliktir. Böyle olmasına rağmen, insan duygularını ve hislerini yarınlara erteler. Ertelenen her duygu ve his üzeri kapatıldıkça içsel bir sancıya dönüşür. Her sancılı irkilme, bireyi biraz daha kendi içine çekerek, duygusal bir sarsılma yaşamasına neden olur. Duyguların ve hislerin ortaya konması yerine onların yitip sayılması çekingenlik, tutukluk, vb toplumsal kural ve kaidelerin baskısındanadır.

GELİŞME

Yarınlarda Çekingen Sevgilerin İçsel Sancıları

Sev/gi/ler edimi ve eylemi, bireyin ben’inde veya toplumun kolektif bilincinde, kendini sonsuzluğa durmadan ışınlarken değişime ve saldırıya uğrar. Bu saldırı, “Sevgi Ağacı’nın” toplumun öz değerleri karşısında susuz kalarak kurumasına neden olur.

Sevgileri yarınlara bıraktınız

Çekingen, tutuk, saygılı.

Behçet Necatigil’in şiirinde belirttiği gibi sevgiler neden yarınlara bırakılır? Şaire göre bunun nedeni insanların çekingen, tutuk veya saygılı olmasıdır. Behçet Necatigil, bir çok şiirinde “*çekingenlik duygusunu ele alır*.” (Kaplan, 2000:189). Oysa sevgi “ *insana özgü güçlerin açığa çıktığı bir eylem*” değil miydi? (Fromm, 2001: 33) Ancak insan kendine özgü bu gücü, ortaya koymak yerine onu, hep bir sonraki güne, bir sonraki yıla, belki de hiç dile getiremeyerek bir sonraki yarınlara erteler. Şairin kimliğinden derin izler

taşıyan “Sevgilerde” başlıklı şiir, şairin kişilik topografyasının şiir içerisine çöktürmüş halidir. Şairimizin çekingen ve tutuk bir kişiliğe sahip olması “*şairinde bahis konusu ettiği duyguyu yaşamayı, bundan da mühimi fikri basmakalıptan kurtaran yaratıcı bir sanatkâr kudretine sahip bulunmasından*” dolayısıdır. (Kaplan, 2000:189). Aslında hep bir sonraki güne bırakılan sevgi, kendi içsel benliğimize durmadan attığımız hançerden başka bir şey değildir.

İnsanın kendine özgü olan sevgi ediminden yılması, psikolojik olarak ezilmesine neden olur. Bilinçaltına, atılan her sevgi tohumu insanı biraz da müphemleştirerek, onun karmaşık bir yapıya dönüşmesini sağlamaktadır. Jung;“*Karmaşalar, bireysel yaşamın rahatlığına ya da sıkıntılara bağlıdır.*” (Jung,1997: 145) der. İnsan rahatlık ve sıkıntı karmaşası içerisinde ortaya belirsiz, silik bir kimlik koyar. Şairin de belirttiği gibi:

"Bütün yakınlarınız

Sizi yanlış tanıdı."

Neden insan yakınları tarafından yanlış tanınır? Oysa yakınlarımız bizi en iyi tanıyan ve bilen kimselerdir. Kişinin yakınları tarafından tam olarak tanınmıyışı, bireyin sosyal ortamlarda kendini ortaya koyamayışından kaynaklanmaktadır. Dost ve akrabalarımız bizim kimliğimizin bir dışa yansımasıdır. Birey olarak sosyal benliğimizi dostlarımızla girdiğimiz samimi ilişkiler neticesinde inşa ederiz. Ancak ne var ki dost ve akrabalarımızın dahi bilmedikleri yanlarımız da vardır. İşte insanı çekingen, tutuk ve gizli bir kutuya dönüştüren bu yanıdır.

İnsanın çekingen, tutuk ve saygılı olması, bastırılmış duyguların, insan üzerindeki döngüsel baskısından kaynaklanmaktadır. Kişi hissettiği duygularını ifade edemiyorsa, ifade edemediği duygularını bastırarak bilinçaltına atar. Bilinçaltına atılan duygular (sevgi/ler) zamansal süreç içerisinde orada yuvalanarak, yaşayacağı gizli bir mekân oluşturur. Bu gizli mekânın içsel olarak şok dalgaları göndermesi sonucu insan statik bir kimlik gösterme yerine bilinçaltında oluşturduğu ikinci bir kişiliği zaman zaman ortaya koyar. Bu da insanların yakınları tarafından aslında olduklarından farklı olarak tanınmalarına yol açar.

Gizlenen Sevgiler ve Metalaşan Yaşam

İnsanın değişen, dünya karşısında duygusal yönden bir bocalama içerisinde olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Madde tarafından kuşatılan insan şaşırılmaktadır. Metalaşan dünyanın insanın üzerine yapmış olduğu saldırılar bireyin duygusal yönden (sevgi) körelmesine ve tahrip olmasına sebep olmaktadır. Behçet Necatigil, “Sevgilerde” başlıklı şiirinde dünya işlerinin ıstırabını, “*insanın hayat, dünya, eşya ve madde karşısında*

ezildiğini, bazen yamyassı hale geldiğini” hissettirir. (Kaplan, 2000: 189). Özellikle ekonomik sorunlar, siyasi çekişmeler ve çıkar savaşları yüzünden insan durmadan, dinlenmeden çalışmaktadır. Böylece insan, kendine mahsus olan özelliklerini yitirerek, hissiz bir varlık haline gelmektedir. Şairimizin “Sevgilerde” başlıklı şiirinin ikinci bölümünde ifade ettiği gibi;

“Bitmeyen işler yüzünden

(Siz böyle olsun istemezsiniz)

Bir bakış bile yeterken anlatmaya her şeyi”

Bitip tükenmeyen işlerin pençesinde durmadan yara alan insanoğlu, sevgi edimini çekingenlik, tutukluk yüzünden durmaksızın ertelemektedir. Fakat içinde bulunduğu bu durumu değiştirmek için çaba da harcamaz, çünkü çaresizdir. İnsan, çaresiz bir şekilde, hiç istemeden adeta bir başkası tarafından bu bitip tükenmeyen işlerin ortasına bırakılmış zavallı bir varlıktır. Hâlbuki insanın yaratılışında insana bahşedilen sev/me/gi’yi ifade etmeliydi. Ancak şairin de parantez içine alarak açıklama gereksinimi duyduğu “(Siz böyle olsun istemezsiniz)” mısraı çekingen, tutuk ve kuşatılmış insanın savunma gereksinimindendir. Yaşamın merkezinde yer alan insanın, geçici olduğunu bildiği halde bu dünyanın düzenine uymaktan başka yapacak hiçbir şeyi olmadığını açıklama mecburiyetindendir.

“Kalbinizi dolduran duygular

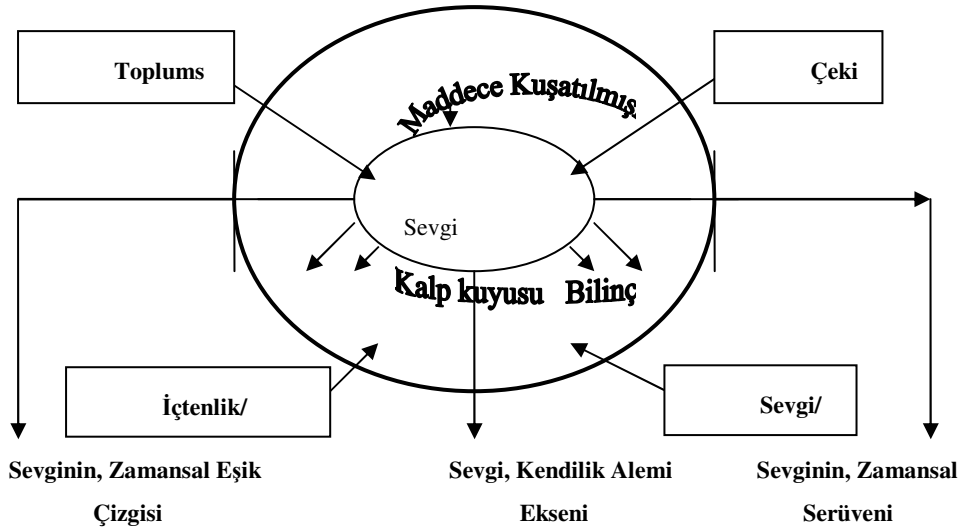
Kalbinizde kaldı ”

Kalbi dolduran duyguların kalpte kalması, insanın duygusal yönünün merkezinde yer alan kalbin (gönül) kocaman bir karanlık kuyu olmasından kaynaklanır. Ayrıca şiirde kalbin büyük bir kuyuya benzetilmesi ve bu kuyuyu kaplayan duyguların “doldurmak” fiili ile ifade edilmesi kalbe, büyük bir derinlik kazandırmaktadır. “doldurmak” fiilinin şiirdeki kullanımı “*dilin genel imkanlarından, şartlarından bir ayrılma, bir sapma*” (Aktaş, 2002: 31) dır. Kelimenin mana bakımından hale uygun olup olmadığını düşünecek olursak, kelimenin dilin genel kullanımına uygun olmadığı görüyoruz. “doldurmak” sözcüğü genel anlamda maddesel (sıvı, katı) herhangi bir şeyi bir başka madde içine yerleştirme veya boşaltma işlemi anlamında kullanılır. Örneğin; bir bardağa su doldurmak, çantaya kitaplar doldurmak vb. gibi. “doldurmak” fiilinin yerine birçok kelime kullanabilirken şairin şiirde “doldurmak” fiilini tercih etmesi, şiire sürekli bir dinamizm kazandırmıştır. Çekingenlik ve tutukluluk “doldurmak” fiiliyle insanda hep var olan aktif görüntü seviyesine yükseltilir.

“Kalbi dolduran duygular” mısraında şair, kalbe, “doldurmak” fiili ile derinlik kazandırarak derin ve karanlık bir kuyuya benzetmiştir. “Kuyu, insanın yalnızlığı

üzünden labirentleşen dünyadaki karanlık çıkmazdır.” (Korkmaz, 2002: 150). Karanlık olan kuyu, bütün nesnelerin ve varlıkların gizlenmesine ve nesnelerin boyut değiştirmesine neden olur. Behçet Necatigil de kalbini dolduran duyguları “*sevmek, sevgi*” bu kalp kuyusunda karanlıklar içerisine hapseder. Böylece kalp kuyusunu dolduran duygular, insanın öteki benliğinde yani bilinçaltında yaşar. Zamanın insanı durmadan yok oluşa götürmesi sonucunda insana, içsel bir kanama yaşatır. Özcan’ın da ifade ettiği gibi “*İnsan, zamanının kendisinden zorla kopardığı anların mahrumluğu içerisinde.*” (Özcan, 2004; 175). İnsanın akıp giden zaman karşısında duygularını ifade edememesi kişinin mahrumiyetliğini durmadan büyütmedir. Zaman, mutluluk dolu saatleri bir daha geri gelmemek üzere insanın elinden alır ve kalp kuyusunun derinliklerine gömer. Ancak Ortega Y. Gasset’in de belirttiği üzere “*sevgi eyleminde iki kişi kendilerinin dışına çıkar. O bana doğru gelmez ben ona doğru çekilirim.*” Sevgiyi bulmak için insan onu doldurarak saklamış olduğu kalp mahzeninde arar (Gasset, 1995: 9).

Aşağıdaki verilen şemada yaşanan zamanın, koşulları nasıl değiştirdiğini, insanı duygusal yönden nasıl çıkmaz karanlık kuyuya hapsedtiğini şematik olarak göstermektedir. Toplumun insan üzerinde görülmeyen gizli baskısı ve maddelerin insanları kuşatması üzerine, insanın merkezinde ve hatta yaşamın merkezinde yer alan sev/me/gi gibi eylemlerin zamanla nasıl körelip yok olduğunu gözler önüne serer.

Sevgi, sevme eylemi bütün varlıklara karşı insanın içinde barındırdığı karşılıksız yegâne eylemdir. Bu eylem kısacık bir ana sığdırılacak kadar küçük değildir. Asırlar boyu insanın ruh ve bedeninde kendisini yaşatmış olan sev/me/gi edimi, insanın, varlığına sinmiş ve kokusunu çağlar ötesine taşımış gizli bir eylemdir.

Behçet Necatigil’in de belirttiği gibi:

“Çirkindi dar vakitlerde bir sevgiyi söylemek.

Yılların telaşlarda bu kadar çabuk

Gececeği aklınıza gelmezdi.”

İnsan yaşarken yılların nasıl geçtiğini anlamaz. Bunun nedeni, içinde yaşanan ana kayıtsız bir şekilde bağlanmaktan kaynaklanır. Bu yüzden kişi kalbine doldurduğu duyguları ifade etmeye vaktinin kalmadığını anlayınca telaşlanır ve ne yapacağını şaşırır. Zamanın, durmadan kişiden bir şeyler çalması, kişinin bilinçaltı mahzeninde sakladığı duygularının farkına varmasına neden olur. Bundan dolayı kişi, telaşa kapılır ve ertelenen duyguları gizli bir bahçede yaşatarak, orada yeşertmeye, hayatta tutmaya çalışır.

Karanlık Gizli Bahçenin Sesi

Her insanın bir karanlık yanı vardır. Bu karanlık alan, kişinin varlığının durmadan aktif olarak eyleme geçtiği gizli bir bahçedir.

“Gizli bahçenizde

Açan çiçekler vardı,

Gecelerde ve yalnız.

Vermeye az buldunuz

Yahut vakit olmadı”

Şairin “gizli bahçe” olarak nitelendirdiği insanın bilinçaltıdır. Jung, “*bilinçaltı bir yaşamın yarısını oluşturan gizli betimlemeler alanıdır.*” der (Jung, 1997: 68). Kişi hissettiği duygularını eyleme dönüştüremediği müddetçe bu duyguları betimler ve bilinçaltına atar. Bilinçaltına betimlenip atılan duygu ve hislerin en yoğun olanı “*sevgi*”dir ve orada gizliden gizliye yaşar. Ancak Adler bu durumu şöyle ifade eder “*İnsanlar farkında olmaksızın, kendi içlerinde hiç durmadan faaliyet gösteren birtakım güçler geliştirirler. Bu güçler onların bilinçdışı alanlarında gizlenir, hayatlarını etkiler ve ışığa çıkarılmadıkları zaman bazen daha da acı sonuçlara yol acar.*” (Adler, 1997: 217). Kişinin içsel dünyasında durmaksızın gizliden gizliye faaliyet gösteren duygu ve hisler, genellikle kişinin karanlıkta yalnız kaldığı anlarda ortaya çıkar. Kişi çekingenliğin ve tutukluluğun yapmış olduğu baskı neticesinde tekrardan o gizli mabede çekilerek kendini saklar. Gizli mabet, kişinin karanlıkta her yalnız kalışında, öteki benliğinin ortaya çıktığı karanlık bir mekândır. Kişi bu mekâna dar ve karanlık yollardan geçerek ulaşır. Mekânın karanlık olması onun gizliliğinden kaynaklanır. Gizli ve karanlık olan mekân nesnelerin ve duyguların “*sevgilerin*” gerçek görünümlerini gizler, onları görünmez kılar. Kişinin bilinçaltı da karanlık bir deniz gibi değil midir? Kişi bütün söyleyemediği veya

eyleme dönüştüremediği duygularını, düşüncelerini, sevgilerini, geç kalınmış yaşamların özlemlerini bu karanlık denizin diplerinde yaşatır. Fakat karanlık ve bulanık olan mekân, dışarıdan gelen etkiler sonucunda sevgilerin ortaya çıkarılmasını, bir sonraki günlere, bir sonraki yarınlara erteler.

İnsan, sevdiği müddetçe insan olarak kalabilir. Geç kalınmış veya ifade edilmemiş sevgiler, hatıraların batık olduğu denizden her ortaya çıkışında insana geç kalınmışlığın acı ıstırabını tattırır. İstirabını, insan bilincine denizdeki dalgalar misali her gelip gidişinde kordan bir alev gibi değerek, kişinin telaşlanmasına, karanlıklara gömülmesine neden olacaktır.

KORA şemasında görüldüğü üzere “*Sevgilerde*” başlıklı şiirin merkezinde bulunan değerler aşağıdaki gibidir.

“SEVGİLERDE”	ÜLKÜ DEĞERLER	KARŞIT DEĞERLER
KİŞİ	İnsanoğlu, kişi, siz	Çekingen ve tutuk kişiler
KAVRAM	Sevgi, sevmek, duygu, doldurmak	Çekingenlik, tutukluluk, ertelemek
SİMGELER	Bahçe, çiçek, kalp	Gece, zaman

Şiirin merkezdeki yer alan kişiler “Siz” zamiri ile belirtilmektedir. Şairin “Siz” diye nitelendirdiği çekingen, tutuk ve saygılı insan/lardır. Şiirin temel izleğini oluşturan sevmek, sevgi gibi edim ve eylemlerin karşıt değerlerin baskısı sonucunda insanın bilinçaltına çekildiğini KORA şemasından hareketle anlıyoruz.

Şiirin “çekirdek cümlecikleri”, **açar ibareleri*** “*Kalbinizi dolduran duygular/ Gizli bahçelerinizde*” mısralarıdır (Aktaş, 2002: 43). **Açar ibareler**, metnin

* **Açar ibare**, bir şiirin en anlamlı şekilde açıklanmasını sağlayan anahtar görevindeki mısralardır. Şiir içerisinde, bir kelime veya birkaç tane kelimedenden oluşabildiği gibi bir veya birkaç mısradan da oluşabilir. Açar ibarenin, anlamlı bir bütünlük kurmasında yardımcı ibare (aracı ibare) devreye girer ve açar ibarenin anlam bütünlü ve derinliği kazanmasını sağlar.

Bütün hazinelerin yerin derinliklerinde saklı olması gibi şiir de kendini açar ibare altına saklar. Biz de açar ibarenin rehberliğinde, şiirin eşsiz ve sırlarla dolu evrenine girer ve onu yeniden keşfederiz. Nitekim şiirin içerisinde anlam yoğunluğu en fazla olan kelime veya mısraı şiiri açan, onu yorumlamamızda bize yardımcı olan ibaredir. Biz bu tür kelime ve mısralara açar ibare diyoruz.

çözümlemesinde bize yardımcı olan anahtar konumunda dizedir. Şiirin kendi içinde oluşturduğu gizli dünyaya bu ibareler sayesinde girer ve onu yeniden keşfederiz. “*Gizli bahçenizde*”, ibaresini ele alacak olursak; “giz/li” kelimesi bir sıfat olup, “*Görünmez, belli olmaz bir durumda olan. Başkalarından saklanan, duyurulmayan, saklı kalan, mahrem mestur.*” anlamlarına gelen soyut bir kelimedir (Türkçe Sözlük, 1998: 859). “Bahçe” kelimesi ise “*Sebze yetiştirilen yer, bostan. Çiçek ve ağaç yetiştirilen yer.*” anlamlarına gelen somut bir kelimedir (Türkçe Sözlük, 1998: 200). “*Gizli Bahçe*” ibaresindeki kelimeler ilk seviyedeki anlamlarının dışına çıkarak, metin düzeyinde yeni bir anlam kazanmıştır. Ancak metin içerisindeki her ibare, yeni bir anlam dünyası kurduğu gibi ilk anlamlarına yakın sözlük anlamlarını da verebilir. Ele aldığımız “gizli” ve “bahçe” kelimeleri şiir içerisinde insanın bilinçaltı dünyasını veya ruhunun en müphem köşesi olan kalp yuvası anlamını çağrıştırmaktadır. Bu tür ibareler daha çok simgesel boyutuyla metnin içerisinde kullanılarak, şiirin yorumlanmasında zengin anlam çağrışımları kazandırır. Ayrıca soyut ve somut anlam ifade eden bu iki ayrı kelimenin bir arada kullanılması somut olan kavramın soyuta benzetilmesinden kaynaklanır. Bu yönüyle “*Gizli bahçelerinizde*” mısraı radikal bir imaj boyutu kazanır. Korkmaz, **radikal imaj** “*Şiirsel metaforu keskin zıtlıkların karşılaştırılmasıyla da oluşturulduğundan, yoğun düşsel çatışma durumlarının ifadesi için oldukça uygun bir ortam sağlar.*” şeklinde açıklar (Korkmaz, 2002: 294). Nitekim sevmeye eylemini gerçekleştiremeyen ve kendi ‘ben’ine uzaklaşan bireyler, baskılar sonucu kendi iç dünyalarına, kendi gizli yuvalarına çekilmek zorunda kalmıştır.

SONUÇ

Sonuç olarak, bütün insanlar her an yeniden sevmeye meyilli bir varlık olarak dünyaya atılmıştır. Bu atılmanın yegâne sebebi, yaratanın kendi yansımalarında sevgiyi görme arzusundan kaynaklanmaktadır. Metalaşan dünya karşısında “tepegözleşen” insanın kendini tek bir noktaya bakar konumda bulması, insanlığın en büyük problemidir. Toplumun ve bireyin kendi yaşam alanını tahrip etmesinin en önemli göstergesi, sevgi edimini erteleyici ve yok sayıcı olarak görmesindendir.

Behçet Necatigil, insanın en büyük ve ilahi özelliği olan sevgi edimini kendi dünyasının penceresinden bize damıtmıştır. Zaten şairin görevi de içteki benin ve toplumun konuşan ve yazan yüzü olmasıdır. Sevgi, sevgiler; çekingenliğin ve tutukluğun esareti altında kaldıkça insanlığın hep bir yönü gizli ve sönük kalacaktır.

İnsan ancak hep severek insan kalabilir.

KAYNAKÇA

- Adler, Alfred (1997), *İnsan Tabiatını Tanıma*, (Çev. Dr. Ayda Yörükan), Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul.
- Aktaş, Şerif (2002), *Edebiyatta Üslup ve Problemleri*, Akçağ Yay., Ankara.
- Formm, Erich (2001), *Sevme Sanatı*, (Çev. Saatçi Karadana), İlya Yay., İzmir.
- Gasset, Ortega (1995), *İnsan ve Herkes*, Metis Yay., İstanbul.
- Jung,C.G.(1997), *Bilinç ve Bilinçaltının İşlevi*, (Çev. Engin Büyükinıl), SayYay., İstanbul.
- Kaplan, Mehmet (2000), *Şiir Tahlilleri 2*, Dergah Yay., İstanbul.
- Korkmaz, Ramazan (2002), *İkaros'un Yeni Yüzü*, Akçağ Yay., Ankara.
- Özcan, Tarık “Denizin Çağrısı”, *Türk Dili Dergisi*, S. 632, Ağustos 2004, s.174-178, Ankara.
- Türkçe Sözlük (1998), Türk Dili Kurumu Yay., Ankara.